N°. 233. 1854.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing; buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 3 OCTOBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 125). *WET van den 1sten September 1854, zoo tot wijziging als tot verhooging van het IXde Hoofdstuk B der begrooting van Staats-uitgaven voor het dienstjaar 1853.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken tot het wijzigen en gelijktijdig verhoogen van het IXde hoofdstuk *B* der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1853, betreffende het *Departement van Finantien*, vastgesteld bij de wet van den 28sten December 1852 (*Staatsblad* n°. 250);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eerste artikel.

De navolgende artikelen van het IXde hoofdstuk *B* der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1853 worden vermeerderd, te weten:

Artikel 19 (Bezoldiging van den muntmeester.) met eene som van *twee duizend twee honderd vier gulden negen en tachtig cents* (f 2204.89), en mitsdien tot gemeld bedrag vastgesteld.

Artikel 22 (Onderhoud van het muntgebouw, leverantien en arbeidsloonen, het instrumentwezen en de muntwerkzaamheden betreffende, scheimiddelen voor den essaai en belooning voor personele hulp in het laboratorium van den essaai.) met eene som van *zeven honderd acht en negentig gulden vier en zestig en een halven cent* (f 798.64½), en mitsdien gebragt op *zeven duizend zeven honderd acht en negentig gulden vier en zestig en een halven cent* (f 7798.64½).

Artikel 29 (Aankoop van gronden, gebouwen en vaartuigen; aanbouw, huur en onderhoud van localen en vaartuigen; vergoeding voor vuur en licht, mitsgaders aanschaffing van benoodigdheden in dezelve.) met eene som van *achttien duizend gulden* (f 18,000), en mitsdien gebragt op *een en zestig duizend gulden* (f 61,000).

Artikel 33 (Oninbare kosten van vervolging wegens het regt van patent.) met eene som van *zeven honderd vijftig gulden* (f 750), en mitsdien gebragt op *acht duizend zeven honderd vijftig gulden* (f 8750).

Artikel 36 (Vergoeding voor reis- en verblijfkosten, verplaatsingskosten, daggelden, alsmede veer-, tol- en bruggelden.) met eene som van *twee duizend twee honderd gulden* (f 2200), en mitsdien gebragt op *elf duizend twee honderd gulden* (f 11,200).

Artikel 40 (Bezoldiging van de hoofdambtenaren der registratie en domeinen in de provincien, van de ambtenaren van het buitengewoon zegel, van den directeur der staats-loterij, van de ambtenaren van het kadaster, bureaukosten, kosten van perceptie en aandeelen van griffiers van hoven en regtbanken in de griffieregten.) met eene som van *twintig duizend negen honderd gulden* (f 20,900), en mitsdien gebragt op *vier honderd acht en zestig duizend negen honderd drie en tachtig gulden* (f 468,983).

Artikel 42 (Druk- en bindwerk, briefporten, vrachtloonen, kosten van emballagie, van inkt, stempels en vormen, mitsgaders van instandhouding van archiven en verdere kleine uitgaven.) met eene som van *duizend drie honderd twintig gulden* (f 1320), en mitsdien gebragt op *dertien duizend drie honderd twintig gulden* (f 13,320).

Artikel 46 (Kosten van vervolging en proceskosten.) met eene som van *elf duizend acht honderd twintig gulden* (f 11,820), en mitsdien gebragt op *twintig duizend acht honderd twintig gulden* (f 20,820).

Artikel 54 (Tractementen, vergoedingen, bureaukosten en reis- en verblijfkosten.) met eene som van *drie duizend drie honderd zeven en twintig gulden* (f 3327), en mitsdien gebragt op *negen en zeventig duizend vijf honderd een gulden* (f 79,501).

Artikel 58 (Pensioenen.) met eene som van *veertien duizend gulden* (f 14,000), en mitsdien gebragt op *een millioen twintig duizend vier honderd zes en tachtig gulden vijf en zeventig cents* (f 1,020,486.75).

Artikel 62 (Onvoorziene uitgaven.) met eene som van *drie en twintig duizend vijf honderd gulden* (f 23,500), en mitsdien gebragt op *een en zeventig duizend vijf honderd gulden* (f 71,500).

Daarentegen worden de hierna te melden artikelen verminderd, te weten:

Artikel 2 (Tractementen van den raad-adviseur, van den secretaris-generaal en van de verdere ambtenaren en bedienden.) met *vier duizend negen honderd zeventig gulden* (f 4970) en mitsdien gebragt op *twee honderd acht duizend dertig gulden* (f 208,030).

Artikel 4 (Reis- en verblijfkosten.) met *honderd gulden* (f 100), en mitsdien gebragt op *drie honderd gulden* (f 300).

Artikel 7 (Kosten voor regtsgeleerde adviesen en proceskosten.) met *twee honderd gulden* (f 200), en mitsdien gebragt op *honderd gulden* (f 100).

Artikel 9 (Tractementen van den betaalmeester en van de verdere ambtenaren en bedienden.) met *honderd veertig gulden* (f 140) en mitsdien gebragt op *zes en twintig duizend negen honderd vijf en veertig gulden* (f 26,945).

Artikel 12 (Bureau- en locaalbehoeften en drukwerk.) met *zes honderd gulden* (f 600), en mitsdien gebragt op *vier duizend twee honderd gulden* (f 4200).

Artikel 15 (Transportkosten van gelden.) met *duizend vijf honderd drie en vijftig gulden drie en vijftig en een halven cent* (f 1553.53½), en mitsdien gebragt op *vier duizend negen honderd zes en veertig gulden zes en veertig en een halven cent* (f 4946.46½).

Artikel 18 (Tractementen van de verdere ambtenaren tot het muntcollegie en 's Rijks Munt behoorende, benevens schrijfloonen.) met *vier honderd gulden* (f 400), en mitsdien gebragt op *negen duizend negen honderd vijftig gulden* (f 9950).

Artikel 21 (Reis- en verblijfkosten.) met *honderd gulden* (f 100), en mitsdien gebragt voor *memorie*.

Artikel 23 (Tractementen, toelagen, veranderlijke belooningen, schadeloosstellingen, vergoedingen en bureaukosten.) met *elf duizend vier honderd gulden* (f 11,400), en mitsdien gebragt op *twee millioen acht honderd zeven en zestig duizend, zes honderd een gulden, zeven en dertig en een halven cent* (f 2,867,601.37½.)

Artikel 24 (Bijdragen in de gemeenschappelijke kosten van de scheepvaart op den *Rhijn*, waarvan de regeling is verbleven aan de centrale commissie te *Mainz*.) met *honderd zestig gulden* (f 160), en mitsdien gebragt op *duizend zeven honderd veertig gulden* (f 1740).

Artikel 27 (Premien voor aanhalingen, waarvan de boeten of confiscatien *geene* of eene *te geringe* aanmoediging opleveren.) met *acht honderd gulden* (f 800), en mitsdien gebragt op *duizend zeven honderd gulden* (f 1700).

Artikel 28 (Druk-, linieer- en bindwerk en bindmaterialen, aankoop en onderhoud van werktuigen en gereedschappen; ijk- en justeerloon van maten en gewigten, mitsgaders briefporten, vracht- en transportkosten.) met *vijf duizend gulden* (f 5000), en mitsdien gebragt op *drie en zestig duizend gulden* (f 63,000).

Artikel 31 (Onverhaalbare kosten van vervolging wegens, en kosten van schade-opnemingen tot bepaling der kwijtscheldingen op de grondbelasting.) met *duizend vijf honderd gulden* (f 1500), en mitsdien gebragt op *vijf duizend gulden* (f 5000).

Artikel 32 (Oninbare kosten van vervolging wegens de belasting op het personeel, mitsgaders kosten van schatting, telling en herziening wegens hetzelfde middel voor rekening van het Rijk verblijvende.) met *vier duizend vijf honderd gulden* (f 4500), en mitsdien gebragt op *drie en twintig duizend vijf honderd gulden* (f 23,500).

Artikel 34 (Belooning en vergoeding van kosten wegens het opsporen en het weren van overtredingen van de belastingwet op den waarborg van gouden en zilveren werken.) met *vijf honderd gulden* (f 500), en mitsdien gebragt op *vijf honderd gulden* (f 500).

Artikel 35 (Teruggave van de betaalde belasting van ongebruikte gouden en zilveren werken van Nederlandschen oorsprong, welke naar buiten 's lands worden uitgevoerd, en vergoeding voor ten onderzoek versmolten of doorgesneden werken.) met *duizend gulden* (f 1000), en mitsdien gebragt op *duizend gulden* (f 1000).

Artikel 38 (Agio op wissels en verlies op vreemde muntspecien.) met *tachtig gulden* (f 80), en mitsdien gebragt op *negen honderd twintig gulden* (f 920).

Artikel 43 (Kosten van het papier voor het zegel.) met *zes duizend vier honderd negentig gulden* (f 6490) en mitsdien gebragt op *zeven duizend vijf honderd tien gulden* (7510).

Artikel 48 (Tractementen van de postambtenaren in de provincien.) met *duizend drie honderd gulden* (f 1300), en mitsdien gebragt op *vier honderd drie en veertig duizend acht honderd vijf en twintig gulden* (f 443,825).

Artikel 49 (Schadeloosstellingen wegens bureau- en reiskosten aan inspecteurs; kantoor-onkosten en huishuur aan de postdirecteuren, mitsgaders voor kleeding aan de conducteurs.) met *twee honderd veertig gulden* (f 240), en mitsdien gebragt op *zeven en veertig duizend twee honderd zestig gulden* (f 47,260).

Artikel 50 (Kosten van postritten, postwagens, stoombooten, spoorwegen en verdere middelen tot vervoer van brievenmalen.) met *drie honderd gulden* (f 300) en mitsdien gebragt op *twee honderd drie en veertig duizend zeven honderd gulden* (f 243,700).

Artikel 51 (Onderhoud en lasten der postgebouwen, benevens druk- en bindwerk, stempels, postzegels en verder materieel voor het postwezen benoodigd.) met *zeven duizend drie honderd gulden* (f 7300) en mitsdien gebragt op *elf duizend twee honderd gulden* (f 11,200).

Artikel 52 (Reis- en verblijfkosten.) met *vijf honderd gulden* (f 500), en mitsdien gebragt op *zeven honderd gulden* (f 700).

Artikel 53 (Verdere uitbreiding van het postwezen.) met *elf duizend drie honderd twintig gulden* (f 11,320), en mitsdien gebragt op *acht en dertig duizend zes honderd tachtig gulden* (f 38,680).

Artikel 55 (Kosten van onderhoud, grondbelasting, dijk- en polder-

lasten; uitkeeringen, kosten van vervolging en proceskosten en andere uitgaven van verschillenden aard.) met *vier duizend drie honderd zeven en tachtig gulden* (f 4387), en mitsdien gebragt op *honderd vier en veertig duizend honderd zestig gulden* (f 144,160).

Artikel 56 (Lasten van de groote wegen met geldleeningen bezwaard, voor uitkeeringen van tol-opbrengsten en subsidien in 1853 verschijnende.) met *negen honderd dertig gulden* (f 930), en mitsdien gebragt op *acht en dertig duizend een en veertig gulden* (f 38,041).

Artikel 59 (Wachtgelden ten behoeve van ambtenaren, uitgevallen ten gevolge van maatregelen van bestuur.) met *vijf honderd gulden* (f 500), en mitsdien gebragt op *negen en twintig duizend vier honderd negentig gulden* (f 29,490).

Tweede artikel.

Het totaal van het IXde hoofdstuk *B* der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1853, vastgesteld bij de wet van den 23sten December 1852 (*Staatsblad* n°. 250), wordt verhoogd met *twee en dertig duizend vijf honderd vijftig gulden* (f 32,550), en alzoo gebragt op *zes millioen twee honderd zeven en zestig duizend vier honderd vier en dertig gulden elf cent* (f 6,267,434.11).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 1sten September 1854.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VROLIK.

Uitgegeven den *negenden* September 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij besluit van den 29sten September jl., n°. 69, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan de na te melden officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten:

in de provincie *Gelderland:*

1ste afdeeling, 3de bataillon, 1ste compagnie, aan mr. *L. C. D. van Dijk*, als 2de luitenant, uit hoofde van verandering van woonplaats;

in de provincie *Zuidholland:*

1ste district, 1ste bataillon, 2de compagnie, aan *P. van Voorthuijsen*, als 2de luitenant;

3de compagnie, aan *H. Gautier*, als 2de luitenant, op grond van art. 64 der gemeentewet;

2de district, 2de bataillon, 1ste compagnie, aan *J. Drost* Az., als kapitein;

in de provincie *Zeeland:*

half-bataillon n°. 1, aan *W. J. Zip*, als kapitein, en aan jhr. *C. P. Verschuir van Krabbendijke*, als 2de luitenant, de laatstgenoemde uit hoofde van verandering van woonplaats;

half-bataillon n°. 6, aan *P. K. de Graaff*, als 1ste luitenant, wegens verandering van woonplaats; en aan *L. Luijk*, als 2de luitenant;

in de provincie *Utrecht:*

2de bataillon, [illegible]

in de provincie *Friesland:*

2de afdeeling, 3de bataillon, 5de compagnie, aan *F. P. de Zee*, als 2de luitenant;

in de provincie *Overijssel:*

4de bataillon, 3de compagnie, aan *H. J. ten Wolthuis*, en aan *E. J. D. Mann*, als 2de luitenant;

in de provincie *Groningen:*

5de bataillon, 1ste compagnie, aan *P. L. de Boer*, als kapitein, aan *J. E. Hamster*, als 1ste luitenant en aan *H. F. Trip*, als 2de luitenant, de laatste wegens verandering van wooplaats:

2°. mede eervol ontslag wegens verandering van woonplaats te verleenen:

aan *F. W. Laupman*, als 2de luitenant-kwartiermeester bij het 5de bataillon rustende schutterij in de provincie Overijssel;

aan *A. Bavenbroek*, als 1ste luitenant bij de 4de compagnie van het 2de bataillon rustende schutterij in de provincie Groningen;

3°. bij de rustende schutterijen te benoemen:

in de provincie *Noordbrabant:*

3de afdeeling, 2de bataillon, staf, tot majoor-kommandant *B. L. van Rekum*, thans kapitein bij de 3de compagnie van het bataillon;

in de provincie *Gelderland:*

1ste afdeeling, 3de bataillon, 1ste compagnie, tot 2den luitenant *J. H. F. Umbgrove*;

2de afdeeling, 2de bataillon, 2de compagnie, tot 2den luitenant *G. L. G. van Ditshuijzen*, thans schutter;

5de compagnie, tot kapitein *M. J. de Man*, thans 1ste luitenant, tot 1sten luitenant *H. D. Wijking*, thans 2de luitenant, tot 2den luitenant *J. G. L. F. d'Harvant*, thans sergeant;

in de provincie *Zuidholland:*

1ste district, 1ste bataillon, 2de compagnie, tot 2den luitenant *F. I. van Voorthuijsen*, thans sergeant, en *A. G. W. Boll;*

3de compagnie, tot 2den luitenant *J. C. van Osselen;*

in de provincie *Zeeland:*

half-bataillon n°. 1, tot kapitein *C. M. van Visvliet*, thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant *P. P. Slegt*, thans 2den luitenant; tot 2den luitenant *S. J. Bertel;*

bataillon n°. 4, tot kapitein *A. Le Clercq* P. Azn., thans 1ste luitenant; tot 1sten luitenant *G. P. Roos*, thans 2den luitenant; tot 2den luitenant *P. H. B. Motké*, thans schutter;

half-bataillon n°. 6, tot 1sten luitenant *J. Soeters*, thans 2de luitenant, tot 2de luitenants *J. H. Moolenburgh*, vroeger 2de luitenant bij de rustende schutterij in de provincie Zuidholland, en *C. Stoutjesdijk*, thans sergeant;

in de provincie *Friesland:*

2de afdeeling, 1ste bataillon, 1ste compagnie, tot 2den luitenant *T. D. Abbing*, thans schutter;

3de bataillon, 5de compagnie, tot 2den luitenant *A. A. Kat*, thans fourrier;

in de provincie *Overijssel:*

5de bataillon, staf, tot 2den luitenant-kwartiermeester *H. ter Horst*, thans schutter;

3de compagnie, tot 2den luitenant *W. H. Jordaan*, thans schutter;

in de provincie *Groningen:*

2de bataillon, 4de compagnie, tot 1sten luitenant *D. Nanninga*, thans 2de luitenant, tot 2den luitenant *L. van Clooster*, thans schutter;

5de bataillon, 1ste compagnie, tot kapitein *G. Addens*, thans 2de luitenant; tot 1sten luitenant *P. F. Onnes*, thans sergeant; tot 2de luitenants *U. E. Post*, thans fourrier, en *E. T. van Barenborg*, thans korporaal.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten September 1854, n°. 62, is de heer *F. P. Jamin*, controleur van het buitengewoon zegel te 's Gravenhage, in dezelfde hoedanigheid naar Amsterdam verplaatst.

Bij Koninklijk besluit van den 29sten September 1854, n°. 63, is benoemd tot ontvanger der registratie en domeinen te Purmerend, de heer *J. H.* van *Neukuijs*, thans dezelfde betrekking te Heusden vervullende.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 27sten September 1854, n°. 52, goedgevonden te benoemen bij het regement jagers te paard:

tot ritmeester van de 3de klasse, den 1sten luitenant *F. W. von Daehne*, van het corps;

tot 1sten luitenant, den 2den luitenant jhr. *W. J. K.* ridder *van Rappard*, van het 2de regement dragonders.

ALGEMEENE REKENKAMER.

Ter voldoening aan de bepalingen, vervat in de wetten van den 17den September 1849 (*Staatsblad* n°. 46) en van den 18den December 1852 (*Staatsblad* n°. 211), is weder ter Algemeene Rekenkamer overgebragt voor eene som van *een millioen drie honderd drie duizend vijf honderd gulden* aan ingetrokken muntbiljetten van f 1000, f 500, f 100 en f 10, zoodat thans, met inbegrip der bij vorige aankondiging vermelde som van f 22,873,000, voor een bedrag van *vier en twintig millioen honderd zes en zeventig duizend vijf honderd gulden* aan muntbiljetten, krachtens eerstgenoemde wet uitgegeven en ten gevolge der laatstgemelde wet gedeeltelijk in omloop gehouden, is ingetrokken.

Al deze muntbiljetten zijn bij de Algemeene Rekenkamer volkomen onbruikbaar gemaakt en zullen aldaar blijven berusten tot dat de geheele vernietiging, overeenkomstig den inhoud van art. 5 der wet van den 17den September 1849 (*Staatsblad* n°. 46) zal kunnen plaats hebben, als wanneer van die vernietiging op nieuw zal worden kennis gegeven.

's Gravenhage, den 24sten Augustus 1854.

De Algemeene Rekenkamer,
SICCAMA, *l. P.*
Te ordonnantie van dezelve,
VAN HOOGENHUIJZE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Van wege het Fransche en het Britsche gouvernement zijn berigten van de Krim ter kennis des publieks gebragt, meldende dat het legerkamp, waarin de Russen zich, ter sterkte van 50,000 man met zeine [illegible] vereenigde troepen aangetast en na een hevig gevecht van $2\frac{1}{2}$ uren vermeesterd is; de Russen werden geslagen, en vlugtten naar Sebastopol, terwijl de vereenigde troepen, die 2800 man verloren hadden, post vatteden op de hoogten die Sebastopol beheerschen.

Volgens een berigt, hetwelk door een scheepskapitein van de Krim in het hoofdkwartier van Omer-Pacha aangebragt en door dezen naar den Turkschen gezant te Weenen gezonden is, zou Sebastopol zich ten gevolge van dien veldslag met het garnizoen en de vloot overgegeven hebben. Ook de half-officiele *Oesterreichische Correspondenz* deelt dit berigt mede, zonder de waarheid in twijfel te trekken.

— In den Franschen *Moniteur* van eergisteren leest men verscheiden berigten betrekkelijk hetgeen op de Krim vóór den slag bij de Alma voorgevallen is, en ook het volgende uittreksel uit eenen brief, die den 18den September door eenen hoofdofficier der Fransche marine ter reede van het Oude Fort geschreven is: » De cholera heeft aan de Russische krijgsmagt in de Krim een ontzettend groot verlies toegebragt; het zou, naar gezegd wordt, wel 20,000 man bedragen; al is dit cijfer ook met de helft vergroot, dan is het nog zeer aanzienlijk. De Russen hebben zoo groot gebrek aan manschappen, dat zij, naar gezegd wordt, de misdadigers uit de kerkers ontslaan en in de gelederen der troepen plaatsen. De bemanning der Russische vloot is voor de helft op het land, en bij het geschut geplaatst; het is dus zeker dat die vloot niet in zee zal gaan.

» Alom in de Krim komt de bevolking in opstand; men verzekert dat door haar bij den opperbevelhebber onzer troepen aanzoek gedaan is om wapenen te mogen ontvangen en tegen de Russen te strijden.«

— Men herinnert zich dat, bij het binnentrekken van het Oostenrijksche bezettingsleger in Wallachye, door deszelfs opperbevelhebber eene proclamatie uitgevaardigd is, wier verspreiding door de Turksche overheden zooveel mogelijk tegengegaan werd, omdat zij de nederlaag der Russen en van den anderen kant het oppergezag des Sultans in de schaduw plaatste. Thans leest men in de dagbladen van het Oostenrijksche gouvernement, dat alle plaatselijke besturen in Wallachye bevel ontvangen hebben om die proclamatie plegtig en onder trommelslag af te kondigen.

RUSLAND.

In handelsberigten uit St. Petersburg, medegedeeld door de Londensche *Times*, leest men dat, volgens eene aldaar dezer dagen openbaar gemaakte opgave, de uitvoer van producten uit die stad sedert den aanvang dezes jaars tot 1 September jl. eene waarde bedragen heeft van 1,300,000 L. st., tegen 5,400,000 L. st. in hetzelfde tijdvak van 1853.

— In een onzer laatstvorige nommers is een Engelsch berigt medegedeeld van de verwoesting der gansche stad Kola, de hoofdstad van Russisch Lapland, door een Engelsch oorlogschip. In de Russische bladen vindt men thans officiele rapporten, welke van dat voorval eene andere voorstelling geven. Volgens dezelve had Kola geen vestingwerken of verschansingen, en een garnizoen van slechts 50 invaliden, waarbij zich eenige als tirailleurs gewapende burgers voegden, om onder het bevel van een toevallig aanwezigen scheepsluitenant eene landing der Engelschen te beletten. Het Engelsche stoomfregat *Miranda* wierp van den vroegen och-

tend tot 's avonds 10 ure eene hagelbui van bommen en gloeijende kogels in de stad; het lage gedeelte derzelve, geheel uit houten huizen en houten straten bestaande, brandde af; maar de bovenstad, waarin de besturen gevestigd zijn, bekwam geene schade, terwijl alle rijks gelden en goederen vooraf naar elders vervoerd waren. Aan de zijde der Russen werd niemand gedood of gekwetst; en ook de have der particulieren is meerendeels gered. Van eene landing der Engelsche zeelieden gewagen deze verslagen niet.

FRANKRIJK.

Volgens een telegraphisch berigt uit Hamburg van 30 September, is de admiraal Parceval Deschênes, de opperbevelhebber der Fransche zeemagt in de Oostzee, te Kiel aangekomen.

Het *Journal des Débats* neemt uit een der departementale dagbladen het volgende over: » De krijgsoperatien van het aanstaande jaar in de Oostzee schijnen vooral de vermeestering der groote Russische vestingen ten doel te zullen hebben; het is zekerlijk met die bedoeling, dat op onze rijkswerven kanonneerbooten van eene nieuwe soort gebouwd worden. Deze vaartuigen zouden met stukken van zwaar kaliber slechts ongeveer twee meters diep gaan, en alzoo zeer digt bij de vestingwerken des vijands kunnen komen. Zij zouden uitwendig bekleed worden met eene huid van plaatijzer, of juister gesproken, met groote platen ijzer van eene palm dikte. Onze fabrieken, die de bewerking van het ijzer op de grootste schaal drijven, hebben bestellingen van zulke platen ontvangen, en moeten onverwijld met de vervaardiging beginnen. Aan de groote fabriek van Creuzot zijn thans ingenieurs van de marine met het toezigt daarop belast. Te Vincennes heeft men beproefd, hoeveel wederstandkracht zulke platen hebben, en, naar ons verzekerd wordt, is gebleken, dat men ze zeventien malen op hetzelfde punt met een kanonkogel treffen moet om er een gat in te maken. Hoe bekwaam ook de Russische artilleristen zijn mogen, men kan bezwaarlijk onderstellen, dat zij zeventien malen hetzelfde punt zullen kunnen treffen; en men mag alzoo hopen dat onze zeelieden met behulp dier gepantserde sloepen Kronstadt digt genoeg zullen kunnen naderen, om die vesting het lot van Bomarsund te doen ondergaan."

Uit berigten der jongste Londensche bladen blijkt, dat ook op 's rijks werf te Portsmouth thans de werking van kanonkogels op ijzeren platen van een bijzonder maaksel beproefd wordt.

— De Fransche *Moniteur* gewaagt met hoogen lof van eene aanschrijving, die de bisschop van Châlons naar aanleiding der tijdsomstandigheden dezer dagen aan de hem ondergeschikte geestelijken heeft gerigt; het officiele blad neemt daaruit onder andere de volgende zinsneden over: » Het is eene groote eeuw waarin wij leven: want groote dingen ziet zij en zal zij zien gebeuren. En is het niet reeds een wonder, dat verbond tusschen Frankrijk en Engeland, hetwelk ons meester van de gansche wereld moet maken, en alom het regt zal doen eerbiedigen tot heil van alle volken? Geen der verloopen eeuwen heeft een zoo grootsch schouwspel opgeleverd als het gezigt der nevens elkander wapperende vlaggen van Frankrijk en Engeland; of waarom zouden wij niet zeggen, van de Engelsch-Fransche vlag, en er één woord van maken, gelijk één volk. Ja, onze vijanden zullen geslagen worden; wij zullen meester van de Krim zijn; wij zullen overal zijn waar onregt te herstellen is; overal zal de Engelsch-Fransche naam worden ingeroepen."

—Een der Parijsche dagbladen, die als onderhandsche organen van het Fransche gouvernement bekend staan, de *Pays*, behelst in zijn nommer van eergisteren een scherp hoofdartikel tegen de staatkunde van Pruissen in het Oostersche geschil, hetwelk aldus besluit: » De Duitsche mogendheden dienen, eens voor altijd, te begrijpen hoe de zaken staan en welken loop zij kunnen nemen.

» Wij nemen hier de zaak van gansch Europa waar. Voor het behoud, voor de verdediging van Europa gaan wij den gemeenschappelijken vijand in het open veld te gemoet, voor deze groote aangelegenheid onze schatten en onze soldaten op het spel zettende. Maar dit doen wij onder beding dat Europa ons in deze edele onderneming, die de vrijheid der beschaafde volken ten doel heeft, volge en van harte bijsta.

» Mogt zulks het geval niet zijn, dan zouden twee zoo magtige natien als Frankrijk en Engeland voorzeker niet doen gelijk de kat in de fabel, die de kastanjes voor een ander uit het vuur haalde. Dat zou noch met de eer noch met het regt strooken; en de historie zou een ongemeen streng oordeel vellen over eenen Staat die zulk eene zonderlinge rol op zich nam.

» Alle Europesche mogendheden hebben even groot belang bij de zege der Engelsch-Fransche wapenen. Het is alzoo haar pligt, hare toetreding tot de staatkunde en de bedoelingen, die de Westersche mogendheden met Turkije tot rigtsnoer hebben, boven allen twijfel te verheffen.

» De mogendheid, die in deze hoog ernstige omstandigheden onzijdig blijft, pleegt niet alleen afval, maar maakt zich zelve klein; zij doet afstand van den invloed, dien elke Staat van Europa kan en moet hebben op de beslechting der tegenwoordige verwikkelingen; en het mag dan ook niemand bevreemden, zoo bij de definitieve regeling dezer oneindig groote aangelegenheid geen acht geslagen wordt op degenen die wegloopen van de banier der vrijheid van Europa's statengezin, des regts en der hedendaagsche beschaving."

— In de Duitsche dagbladen is gewaagd van een plan der Oostenrijksche regering, om de in Oostenrijk van staatswege aangelegde spoorwegen over te dragen aan de Fransche Beleeningsbank, eene der beide groote crediet-inrigtingen die door toedoen van het tegenwoordige Fransche gouvernement opgerigt zijn. Men verneemt thans de bijzonderheden en tevens de mislukking van dat plan uit het volgende artikel van den Parijschen *Constitutionnel*: » Het Oostenrijksche gouvernement, willende overgaan tot het intrekken van zijn papiergeld, hetwelk vrij wat beneden de nominale geldswaarde gedaald is, moet aan eene groote finantiele inrigting voorgesteld hebben, de Oostenrijksche spoorwegen, die staatseigendom zijn, aan haar af te staan voor den prijs van 500 millioen francs. Het verbond zich om die som te gebruiken tot het inwisselen van zijn papiergeld. Van haren kant was de bedoelde finantiele inrigting voornemens, dat papiergeld op te koopen beneden den prijs waarvoor het moest ingewisseld worden, en zij zou met het alzoo ingekochte papier den koopprijs der spoorwegen hebben betaald. Zij zou daarbij in het verschil tusschen den prijs waarvoor zij het papiergeld inkocht en dien waarvoor zij het in betaling gaf, eene aanmerkelijke bate gevonden hebben; en buitendien zou zij de Oostenrijksche spoorwegen, door een doelmatiger en zuiniger beheer der spoorwegdienst, meer winstgevend hebben gemaakt dan zij voor de Oostenrijksche schatkist zijn. Doch politieke gronden van zeer verheven aard moeten medegewerkt hebben om de onderhandelingen te stuiten, die niet slechts geschorst zijn, maar ook niet hervat schijnen te moeten worden."

— De *Constitutionnel* zegt, dat de in China gevestigde Europeanen door het veldwinnen van den opstand in een meer en meer benarden toestand gerakende, de bescherming van hunne gouvernementen en den bijstand van oorlogsschepen tot beveiliging hunner personen en goederen ingeroepen hebben. Bij de waarschijnlijkheid van de zege des opstands en de onbekendheid met deszelfs eigenlijke aard en strekking, is de koele of vijandige behandeling, welke de vertegenwoordigers van het Fransche, het Engelsche en het Noord-Amerikaansche gouvernement laatstelijk van de hoofden des opstands ondervonden hebben, voor het genoemde ministeriele blad een grond om te vreezen, dat er welligt op nieuw een oorlog zal moeten worden gevoerd, om China voor de beschaving en het handelsverkeer van het Westen te openen; doch ingeval de Tartaarsche dynastie meester bleef, zou er minder gevaar voor Europa zijn om te verliezen hetgeen het sedert 1842 in China gewonnen heeft.

ENGELAND.

Berigten van de Oostzeevloot, loopende tot 26 September jl., melden dat de admiraal Napier, na den 23sten eene verkenning tot voor Sweaborg gedaan te hebben, met zijn eskader weder in de baai van Reval lag, en aan vier linieschepen bevel gegeven had om naar Engeland terug te keeren.

— Volgens eene van wege het Britsche gouvernement thans openbaar gemaakte opgave is in 1853 uit het Vereenigd Koningrijk uitgevoerd 3,274,935 oncen gemunt en ongemunt goud, tegen slechts 1,110,966 oncen in 1852, in welk jaar de uitvoer van goud grooter dan in de laatstvoorgaande jaren geweest was. De uitvoer van zilver heeft in 1853 te zamen 24,619,899 oncen bedragen, dat is meer dan in de vier naast voorgaande jaren, doch minder dan in 1848. Deze cijfers bevatten echter niet het edel metaal, hetwelk met particuliere gelegenheden naar het vasteland van Europa is gezonden, noch hetgeen landverhuizers naar Amerika en Australie hebben medegenomen.

— De heer M'Dougall, de nieuw benoemde Anglicaansche bisschop van Borneo, vroeger te Londen de geneeskunst uitoefenende, maakt zich gereed om eerlang uit Engeland naar Serawak te vertrekken, vergezeld van eenige zendeling-predikers, van wier arbeid op Borneo men goede vruchten verwacht, zoo op grond der berigten van den heer Brooke, den gouverneur der Engelsche nederzetting op Laboan en raya van Serawak, als op grond van hetgeen in Borneo door vier Anglicaansche zendelingen, die aldaar sedert eenigen tijd werkzaam zijn, reeds is verrigt.

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Volgens berigten uit Stockholm is de aanvrage der regering om bewilliging van een crediet van $2^1/_2$ millioen rijksd. banco bij den burger- en boerenstand van den Rijksdag, in tegenstelling van den adel en de geestelijkheid, alles behalve gunstig opgenomen; vooral bij den boerenstand waren hevige aanmerkingen daarover gemaakt, en men twijfelde niet of het gevraagde crediet zou door dien stand geweigerd worden. Men hoopte den burgerstand nog te zullen kunnen winnen, waardoor alsdan de bewilliging van het gevraagde crediet, vermits geene eenstemmigheid der vier standen gevorderd wordt, verzekerd zoude zijn.

SPANJE.

Door den telegraaph heeft men berigten uit Madrid, loopende tot 27 September. Zij behelzen niets van belang, behalve dat de gouverneurs van eenige provincien afgezet en door andere personen vervangen zijn. Een van hen is afgezet omdat hij hinderpalen had in den weg gelegd aan den uitvoer van wijn over de landgrenzen, welke het gevolg is der verlaging van het invoerregt in Frankrijk.

— Maria Christina, de moeder der Koningin van Spanje, heeft zich openlijk verdedigd tegen de beschuldigingen, op grond waarvan zij onlangs door den maarschalk Espartero en zijne ambtgenooten uit Spanje verwijderd en haar vermogen onder beheer des Staats gesteld is. Zij heeft deze verdediging in de Fransche dagbladen openbaar gemaakt, in den vorm van eenen brief aan hare dochter, Koningin Isabella. Men leest daarin het volgende: » Thans wil ik de sluwe aanslagen tegen mijn goeden naam nog niet beantwoorden. De dag nadert, waarop ik dat zal kunnen doen. Ik wil nu alleen Spanje verzoeken om zijn oordeel op te schorten, uit ontzag voor het regt en voor zich zelf; en ik wil u, beminde dochter, tegen de inspraak uwer kinderlijke liefde waarschuwen en u beletten om bij de ministers van heden of van morgen uwen invloed aan te wenden ter voorkoming of ter vertraging der aanklagte, die mij schijnt te wachten. Breng mij niet zoover, dat ik uwe liefde voor mij beleedigend vinden moet: zekere lieden zouden kunnen denken, dat uwe moeder vergiffenis krijgt; en uwe moeder behoeft geen vergiffenis maar alleen geregtigheid.

» Ik wil mij thans tegen den haat, die van alle kanten tegen mij uitgebarsten is, verdedigen door eene eenvoudige aanwijzing van deszelfs bronnen en strekking.

» Als regentes had ik den oorlog te voeren, die uwen troon gered en Spanje met liberale staatsinstellingen begiftigd heeft. Gij, toen nog een kind, waart veilig voor den haat van het Carlismus: op mij viel al de haat van de aanhangers dier thans overwonnen partij, een haat welke nog levendig is en immer levendig blijven zal.

» Die oorlog wekte onder de verst gaande voorstanders van liberale begrippen revolutionaire verlangens, welke ik als regentes met de wet in de hand moest tegengaan. Van toen af onttrok die partij mij hare genegenheid en dankbaarheid, en beschouwde mij al dadelijk als een onverzoenlijken vijand.

» Ook de gematigd liberale partij werd ten laatste onregtvaardig jegens mij; hare leiders klaagden, eenige dat ik hen niet in het bewind hield, andere dat ik hen niet aan het bewind bragt; zij wilden nimmer gelooven, dat ik, mijne politieke taak als regentes volbragt hebbende, het roer van Staat geheel aan u overliet.

» Wat de zamenspanning van al die partijen tegen mij ten laatste kon bewerken, laat zich ligt begrijpen. In tijden, waarin tegenstrijdige beginselen zoo gereedelijk zamenspannen, moest al zeer ligt eene zamenspanning tot stand komen tusschen hen die alleen den haat tegen mij gemeen hadden en slechts afbreken doch niets opbouwen wilden.

» Denk echter niet dat in mijn wedervaren niets anders gelegen is dan eene zege der wraakzucht. De politieke partijen zijn zoo wraak-

zuchtig niet als men gelooft. Het komt zelden voor, dat zij wraak oefenen alleen om zich te wreken; zij oefenen wraak, wanneer zij voor hare wraakzucht en tevens voor verdere bedoelingen werkzaam zijn en den weg voor de toekomstige verwezenlijking harer inzigten banen. De bedoelingen nu van hen, die mij smaden, zijn duidelijk. De Carlisten scheppen uit de scheuring der liberale partij hoop van zich weder te zullen kunnen opbeuren, en juichen over de verzwakking van dat gedeelte van ons geslacht, hetwelk u opregt getrouw gebleven is. Voor eene andere partij, die nog in hare opkomst is, was het een streelend genoegen, in Julij mijnen naam op straten en pleinen te bezoedelen, om in Augustus de dynastie en de kroon uit te krijten en aan het gouvernement een ernstig gevecht te leveren. Menigeen eindelijk van de partij, die zoo veel jaren het bewind gevoerd had, kwam het gelegen, in de opoffering van haar die door den grooten hoop als hun steun en vroeger ook wel eens als hun afgod aangemerkt werd, gereedelijk toe te stemmen, ten einde zich alzoo van eigen mispassen te zuiveren en deel te krijgen aan de vruchten der te Madrid behaalde zege.

» Waar zoo veel wraakzucht en zoo veel bedekte bedoelingen tegen mij zamenspanden, was het geen wonder, dat er, nevens onregtvaardige maar ter goeder trouw geopperde beschuldigingen, lasteringen tegen mij verspreid werden van allerlei soort, berekend voor de vatbaarheid van elke volksklasse, en geschikt om ook de volksmenigte tegen mij te verbitteren, om het volk, het eenvoudige en goede volk, te misleiden. Doch de publieke opinie, het betere deel in alle partijen, laat zich gewis zoo zeer niet verblinden, schort althans het oordeel op, en ziet met verontwaardiging hoe de moeder der Koningin behandeld wordt.

» Ik wilde eerst protesteren tegen het besluit hetwelk mij uit Spanje verwijderd heeft. Doch dit werd overbodig: immers uwe bewindslieden verklaarden openlijk, dat zij, dien maatregel nemende, over de wetten heen stapten, dat het bloot en eenvoudig een revolutionaire maatregel was. En welligt zou ik door te protesteren ondank gepleegd hebben jegens sommigen, welke in dat voor mij honende en onregtvaardige besluit het eenige nog overige middel wilden zien om mij voor nog grooter gevaren te behoeden!

» Men heeft mij vooral ook te laste gelegd, dat ik van mijnen invloed bij u gebruik gemaakt heb om uwe politieke inzigten, het regeringstelsel en de keuze der bewindslieden te bepalen. Aan mij werd in de laatste tijden alles geweten, alle mispassen en ongelukken, al wat er gebeurde, met uitzondering van hetgeen zegenrijk of roemrijk was. Doch het is u bekend dat het, sedert uwe troonsbeklimming, mijn wensch en mijn regel was, mij met de staatszaken niet te bemoeijen; dat ik in de laatste jaren u niet, zoo als men meent, raad gegeven, laat staan de keuze van ministers voorgeschreven heb; dat ik dikwijls zelfs weigerde, in een eenvoudig gesprek met u over politieke aangelegenheden te treden. Ben ik soms, zeer enkele malen, van dien regel afgeweken, het was alleen wanneer uw en 's lands belang het vorderde, en wanneer het mijn pligt was aan uwen aandrang toe te geven. Dit mag onwaarschijnlijk en voor velen thans ongelooflijk zijn, het is de waarheid, gelijk gij weet.

» Dit zeggende verloochen ik echter de staatkunde niet, die zoolang in Spanje geheerscht heeft. Ik heb moeds genoeg om mijn oordeel over het tijdvak der jongstverloopen elf jaren uit te spreken. Het is, niettegenstaande veel gebrekkigs, het gewigtigste, het langdurigste en niet het minst voorspoedige tijdvak geweest in Spanje's politieke geschiedenis sedert het begin dezer eeuw, hetwelk, bij iets meer voorzigtigheid hier en iets minder ongeduldigheid daar, bestemd scheen om eindelijk den tijd der onvruchtbare burgertwisten te sluiten. En hetgeen van het gebeurde in dat tijdvak mijn werk mogt zijn, neem ik zonder schroom voor mijne verantwoording.

» Ook is mij te laste gelegd, dat ik mijnen invloed bij u gebruikt zou hebben om het bestaan der liberale staatsinstellingen in Spanje aan te randen. Dat heet ik onwaar, duizendwerf onwaar. Dit juist was het eenige punt, waarop ik, met raad te geven, afgeweken ben van mijn vasten regel om mij niet in de regeringszaken te mengen. Het is u bekend dat het behoud dier instellingen steeds mijn vurigste wensch was; hoe dikwerf ik u, van uwe kindschheid af, voorgehouden heb, dat pligt, eer en belang u trouw aan de representative staatsinrigting en aan 's lands constitutie voorschreven. Nieuwheid mag elders eene verdienste zijn; in Spanje acht ik ze, met het oog op den volksaard, een gebrek; en daarom had Spanje veel minder aan eene volmaakte constitutie behoefte, dan aan eene constitutie die oud begon te worden en alzoo door een ieder kon worden geëerbiedigd. Zoo dacht ik en zoo sprak ik altijd met u; en zoo denk ik nog.

» De liberale partijen vergeten in zeker opzigt hare beginselen: in rustige dagen verkondigen zij de onverantwoordelijkheid der koningen als een grondbeginsel; maar in tijden van omwenteling trachten zij ook de koningen haren toorn te doen gevoelen. De Julij-revolutie (zoo als de jongste volksbeweging zich zoo gaarne noemt) riep eerst de ministers ter verantwoording, maar rigtte vervolgens haren blik hooger, en wilde een lid van het regerend huis tot zoenoffer maken. Gelukkig heeft zij u ontzien, gelijk betaamde; maar mij heeft zij tot slagtoffer gekozen. Zoo is nogmaals de troon door mij gered.

» Bovenal zeg ik u: vergeet den hoon die uwe moeder aangedaan is. In de eerste plaats zijt gij Koningin; gij komt aan alle constitutioneelgezinde partijen, aan het gansche land toe. Ik verlang naar eene aanklagte; ik zal mijne eer verdedigen, en daarmede den naam uwer dynastie, den roem van Spanjes hedendaagsche geschiedenis, de nagedachtenis der herrijzenis van het Spaansche liberalismus in de merkwaardige dagen van 1834."

NOORD-AMERIKA.

Den 11den September jl. is te Washington het onlangs tusschen Engeland en de Vereenigde Staten gesloten tractaat afgekondigd. De Londensche *Times* ziet daarin eene gewigtige en heilrijke gebeurtenis. » In plaats eener bron van oneenigheid en botsingen — zegt het Engelsche blad — stelt deze overeenkomst eene bron van vriendschap en wederzijdsche welwillendheid, nieuwe waarborgen voor vrede in stede van lang aanhangige geschilpunten, die telkens eenen oorlog konden te weeg brengen. Zij geeft aan de Noord-Amerikanen de lang door hen gewenschte vrijheid om in de Britsche wateren te visschen, terwijl de ingezetenen der Britsche kolonien zullen mogen visschen langs de kusten der Vereenigde Staten. In zoo ver is het voordeel blijkbaar aan de zijde der Noord-Amerikanen, daar zij in dit opzigt weinig hebben te geven in verhouding tot hetgeen zij ontvangen; maar andere gewigtige bepalingen volgen. Een groot aantal koopwaren, en daaronder graan, meel en broodstoffen van alle soort, vleesch, zoo versch als gerookt of gepekeld, visch, katoen en groenten, zullen voortaan uit het eene land in het andere ingevoerd mogen worden zonder betaling van invoerregt, zoodat de Britsche kolonien voor den afzet harer producten eene markt van groote waarde verkrijgen. Buitendien worden de rivier St. Laurens en de kanalen in Canada, die voor de scheepvaart tusschen de groote meiren en den Atlantischen Oceaan dienen, voor de Noord-Amerikaansche schepen opengesteld, terwijl Britsche schepen het meir Michigan zullen mogen bevaren; zijnde echter van weêrszijden het regt voorbehouden om deze laatstgemelde bewilliging naar goedvinden op te zeggen.

» Wij zullen de door beide partijen verworven en bewilligde voordeelen niet op de goudschaal leggen. Het zal hier wel gaan als gewoonlijk bij overeenkomsten van zulken aard, dat de voordeelen de verwachting te boven gaan en de gevreesde nadeelen zich weinig of niet doen gevoelen; wij gelooven dat de Britsche visschers of de Noord-Amerikaansche graantelers door de nieuwe mededinging niet veel verliezen maar veeleer in de daad winnen zullen.

» Doch de hoofdzaak is, dat door deze overeenkomst de vriendschapsband tusschen Engeland en de Vereenigde Staten versterkt is. De Keizer van Rusland zal zulks dadelijk daaraan kunnen bespeuren, dat eenige Britsche oorlogsschepen, die tot nog toe de onaangename taak vervulden van langs de kusten onzer Noord-Amerikaansche kolonien tegen inbreuken op het vischregt onzer ingezetenen te waken, thans daarvan ontheven en voor andere diensten beschikbaar worden."

— De New-Yorksche *Herald* meent te kunnen berigten hoe het eigenlijk met de aanhechting der Sandwichs-eilanden aan de Unie staat. De heer Gregg, de zaakgelastigde der Vereenigde Staten op die eilanden, heeft den Koning derzelve daartoe overgehaald, zoodat deze uitdrukkelijk het verlangen heeft te kennen gegeven, dat zijn land onder de Staten of althans onder de aanhoorigheden der Unie opgenomen mogt worden, ten einde het niet onder de magt van Frankrijk of Engeland geraken zou. Doch de heer Gregg heeft deze geheele zaak niet in zijne hoedanigheid van zaakgelastigde, maar bloot als particulier behandeld. Het gouvernement der Unie is alzoo nog niet gebonden, maar zal het plan verder doorzetten, indien het bijval onder het publiek in de Vereenigde Staten vindt. Zoo zegt de *Herald*, een blad hetwelk onder de bestrijders van het tegenwoordige bewind der Unie behoort.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 30 September: Fransche 3 pcts. rente fr. 75; idem 4½ pcts. fr. 98.75.

Londen 30 September: Engel. 3 pcts. gecons. 95⅛ pct.; Nederl. 2½ pcts. 61½ pct.; idem 4 pcts. » pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 2den October* 1854.

Heden wordt van regeringswege ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, verzonden eene uit Londen ontvangen opgaaf der hoeveelheden steenkolen, sintels en gruis, langs de kusten verscheept, en der hoevelheden uit Engeland, Schotland, Ierland en uit het Vereenigd Koningrijk uitgevoerd, alsmede der hoeverlheden steenkolen in de haven van Londen gebragt, alle gedurende 1853.

KORT VERSLAG *wegens de uitkomsten van den oogst in Drenthe over* 1854.

(Ingezonden den 25sten September.)

In het algemeen wordt de oogst in deze provincie zeer gunstig geoordeeld.

Rogge. Van de winterrogge bedraagt het stroo een derde meer dan een gewoon verbouw. Op de meest vruchtbare of goed gemeste gronden ging dit graan reeds vroeg liggen, en is de opbrengst in zaad, zoowel in hoedanigheid als hoeveelheid, minder, doch zulks wordt eenigermate vergoed door de meerdere hoeveelheid van stroo. Van de overige gronden, waarop de winterrogge staande bleef of zich later gelegerd heeft, is de opbrengst in zaad bijzonder groot; men kan haar op een derde meer dan een gewoon verbouw stellen.

Van de zomerrogge, die in onderscheidene gedeelten der provincie in het geheel niet, in andere deelen meer of minder verbouwd wordt, zijn de uitkomsten zeer gunstig.

Boekweit. De zandboekweit is welig opgegroeid en heeft veel en lang stroo gemaakt; zij kon hierdoor echter de sterke hitte niet verdragen en is tegen den grond gaan liggen. Dit laatste heeft intusschen op de opbrengst van het zaad niet nadeelig gewerkt, en in het algemeen geeft de zandboekweit dit jaar weder een gunstig verbouw.

De uitkomsten bij de veenboekweit zijn ongelijk. Die welke gezaaid is op vroeg gebrand veen heeft weder even als het vorige jaar veel zaad opgeleverd; die, verbouwd op laat gebrand veen, alsmede op veen, waarop de aanhoudende droogte meer nadeelig kon werken, heeft slechts gedeeltelijk eene middelmatige, voor het overige eene slechte uitkomst gegeven.

Haver heeft een bijzonder gunstig verbouw gehad.

Garst. Wintergarst wordt hier niet geteeld; van de zomergarst, die in geringe hoeveelheid voorkomt, kan hetzelfde gezegd worden als van de haver.

Aardappelen. Zoowel de vroeg rijpende als de latere soorten zijn in het voorjaar goed gegroeid en hebben sterk gebloeid. De ziekte vertoonde zich later dan in vorige jaren. Van de fijne soorten werden enkele knollen aangedaan. In het algemeen waren de aardappelen, toen de ziekte aan het loof zigtbaar werd, meer uitgegroeid en tot rijpheid gekomen dan in vorige jaren en is dus de opbrengt, zoowel wat qualiteit als quantiteit betreft, aanzienlijk grooter en beter. Vooral op de nieuw toegemaakte gronden is de aardappelenbouw zeer gunstig uitgevallen; men heeft eene smakelijke vrucht in genoegzame hoeveelheid verkregen.

Men heeft in deze provincie in de laatste jaren opgemerkt, dat aardappelen, geteeld op nieuwen grond of op bouwgrond, welke twee spit omgezet en met schapenmest bewerkt was, weinig of niet door de ziekte zijn aangedaan.

Boomvruchten zijn er dit jaar weinig, vooral wat de appelen betreft. Op sommige plaatsen worden ze bijna niet gevonden.

Graslanden en staat van het hooi. De hooilanden hebben goed opgebragt; er is veel hooi van goede hoedanigheid gewonnen. De weilanden heb-

ben in den voorzomer door de koude, later door de aanhoudende droogte geleden, zoodat op onderscheidene plaatsen behoefte aan weide voor het vee bestond; dit was vooral in de veenkolonien gedurende de laatste weken, ten gevolge der droogte, het geval. Op de zeer lage weilanden heeft daarentegen de droogte gunstig gewerkt.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat volgens aankondiging van het Koninklijk Zweedsch bestuur van zeezaken, van den 25sten Augustus jl., voortaan de vuurtoren op *Holmögadd* verbouwd en daartoe ingerigt, zal zijn voorzien van een lichttoestel met 14 zwaar verzilverde reflecteurs, zoodanig op den toren geplaatst, dat zij den geheelen horizon verlichten, uitgezonderd het gedeelte, dat gerigt is naar *Holmöland*, tusschen N. 25° tot 55° Oost; zijnde op gelijke hoogte als het oude steenkolenvuur of 72 voeten boven het watervlak. Ten opzigte van de rigting der gevaarlijke gronden, welke zich eene halve geographische mijl Z. Z. W. uitstrekken van den zuidelijken uithoek van *Holmögadd*, en welke zich aansluiten aan het ondiepe steenvlak met 5 voet diepte, genaamd *Gaddenytan*, in het Z. Z. W. 1/2 W. van den vuurtoren, is het licht in die rigting versterkt en geeft alzoo derwaarts het sterkste schijnsel. Het vuur, in zijnen verbeterden toestand, zal den 9den September worden ontstoken en voorts alle nachten branden, op dezelfde tijden als de Koningsvuren.

Volgens aankondiging van datzelfde bestuur, in date 22 Augustus jl. is in den nieuw opgebouwden vuurtoren op *Vinga Stär*, geplaatst een lichttoestel van de vierde orde, met korte verduisteringen, ook gezegd een vast vuur met heldere schitteringen afgewisseld, welk vuur werd ontstoken 's avonds van den 1sten September en verder zal branden op gelijke tijden, als de overige rijksvuren. Deze nieuwe vuurtoren is geplaatst in het N. O. ten N. 1/2 O., op 400 voeten afstand van den op *Winga* aanwezigen vroegeren vuurtoren.

Het nieuwe licht is 90 voeten boven het watervlak verheven, of op gelijke hoogte als het reeds bestaande vuur. Zij vertoonen zich voor de schepen open of van elkander gescheiden, in alle streken tusschen Z. Z. W. door het zuiden tot N. W. t. W. en van het N. N. W. door het N. tot Z. W. t. W.

In verband hiermede heeft het licht op *Buskär*, gelegen binnen *Winga*, de verandering ondergaan, dat het aan de zeezijde of in de streek derwaarts gerigt, een rood schijnsel geeft, maar het is wit langs de vaarwaters binnen de rotsen.

De kompasstreken in beide bekendmakingen, zijn miswijzend.

's Gravenhage, den 26sten September 1854.

De Minister van Marine,
J. Enslie.

** De Minister van Marine maakt bekend dat er van wege zijn Departement voortaan geene *Vlaggen*, *Standaards* of *Wimpels* meer zullen ter leen verstrekt worden aan particuliere personen, of ten gebruike bij Tentoonstellingen, Vereenigingen of Feesten. Zullende mitsdien alle aanvragen dienaangaande aan hem mogten gerigt worden, in den vervolge worden afgewezen.

's Gravenhage, den 22sten September 1854.

De Minister van Marine,
J. Enslie.

MINISTERIE VAN OORLOG.

** De Minister van Oorlog.

Goedgevonden hebbende om op Maandag den 30sten October aanstaande, door de respective Plaatselijke of Garnizoens-kommandanten te Deventer, Groningen, Leeuwarden en Maastricht, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op nieuw de leverantie van fourrages te doen Aanbesteden, ten behoeve van de corpsen, welke van den 1sten November aanstaande tot en met den 31sten October 1855 in die steden garnizoen zullen houden,

Brengt zulks ter kennis van de belanghebbenden, en noodigt mitsdien allen die daarin gading mogten hebben, om naar opgemelde leverantie in te schrijven, hen tevens verwittigende, dat gezegde Aanbesteding zal geschieden op dezelfde voorwaarden als waarop die van den 18den dezer heeft plaats gehad; zullende een exemplaar van de bedoelde voorwaarden van den 25sten der loopende maand in de Bureaux van gemelde militaire autoriteiten ter lezing liggen.

's Gravenhage, den 22sten September 1854.

Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
F. A. van Rappard.

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMER-MEER.

De Commissie van Beheer en Toezigt verwittigt de Belanghebbenden, dat over de Ringvaart, tegenover het dorp Bennebroek, eene Brug wordt gebouwd, waarbij des nachts, zoolang de doorvaart daar minder gemakkelijk is, een Lantaren zal branden; — en noodigt de voorbijvarenden uit, op het gemelde punt, ter voorkoming van ongelukken, de noodige voorzorgen in acht te nemen.

De Commissie van Beheer en Toezigt,
Gevers van Endegeest.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 16den October des jaars 1854, des voormiddags ten 11 1/2 ure, zal onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

1°. het Opruimen en door eenen Duiker vervangen der groote provinciale Sluis met derzelver [illegible] te Schoonhoven, het verwarmen en doortrekken der waterkeering, van den hoogen Lekdijk van den Krimpenerwaard tot aan de aansluiting van den Stadswal, beoosten genoemde provinciale Sluis; het bekwaam maken der gracht van de Sluis tot aan de Lekpoort tot eene noodhaven en het door eenen aarden dam versterken van den steenen Beer beoosten de Stad;

2°. het zesjarig Onderhoud, benevens het doen van eenige vernieuwingen aan de groote Mallegatsluis met de Sluiswachterswoning en alle tot dezelve behoorende werken, gelegen buiten de Rotterdamsche poort, mitsgaders de dubbele valbrug met de daarbij behoorende Muur-, Paal- en verdere werken, gelegen buiten de Potterspoort, alle te Gouda, van den 1sten Januarij 1855 tot den laatsten December 1860;

3°. het zesjarig Onderhoud, benevens het doen van eenige vernieuwingen aan de zoogenaamde Donkere Sluis in de haven, en aan het Sluisje aan het Amsterdamsche Veer, beide gelegen binnen de Stad Gouda, van den 1sten Januarij 1855 tot en met den laatsten December 1860; en

4°. het zesjarig Onderhoud van de Schut- en Doorvaartsluis, genaamd de Gouwe Sluis, gelegen tusschen den Rhijn en de Gouwe nabij Alphen, met de daarbij behoorende Ophaalbrug, Paal- en Beschoeijingswerken, ingaande den 1sten Januarij 1855 en eindigende den laatsten December 1860.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden alleen bij inschrijving, volgens de bepalingen in de betrokken Bestekken.

De Bestekken der bovengemelde Aanbesteding zullen, boven en behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende te Schoonhoven Maandag, te Gouda Dingsdag en aan de Gouwe Sluis Woensdag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve te 's Gravenhage, den Hoofdingenieur-titulair Docters van Leeuwen te Gorinchem en betrekkelijk de Gouwe Sluis nabij Alphen, bij den Adspirant-Ingenieur J. van der Toorn te 's Gravenhage.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
Van der Heim.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 16den October des jaars 1854, des voormiddags ten 11 1/2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het zesjarig onderhoud van de Waterstaatswerken der Provincie Zuidholland, gelegen op het eiland Goedereede en Overflakkee en in het land van Voorne, van den 1sten Januarij 1855 tot en met den 31sten December 1860; in tien perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en opbod, volgens Art. 22 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Maandag, Dingsdag en Woensdag vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve, te 's Gravenhage, en bij den Ingenieur P. Caland, te Brielle.

De Staatsraad, Commissaris de Konings voornoemd,
Van der Heim.

AFLOSSING OP DE PROVINCIALE GELDLEENING VAN f 220,000.

De Gedeputeerde Staten van Zeeland

brengen ter kennis van belanghebbenden dat, volgens de bekendmaking van den 22sten September 1854, geplaatst in de *Staats-, Middelburgsche en provinciale Zeeuwsche Courant*, op Donderdag den 28sten September 1854, des voormiddags ten tien ure, de daarbij aangekondigde uitloting van drie en twintig aandeelen in de provinciale geldleening van f 220,000, voor de verbetering der wegen in het voormalig vierde en vijfde district der provincie, in het openbaar heeft plaats gehad;

dat bij die gelegenheid op de gewone wijze zijn uitgetrokken de nommers 10, 12, 13, 16, 24, 33, 68, 81, 124, 134, 139, 151, 155, 159, 164, 179, 185, 186, 200, 205, 206, 210 en 214;

en dat dien ten gevolge de aldus genommerde aandeelen in genoemde geldleening, elk ten bedrage van duizend gulden, aflosbaar zijn gesteld en zullen afgelost worden op den eersten Januarij 1855, ten kantore van den Betaalmeester te Middelburg, tegen intrekking van de voor genoemde aandeelen afgegeven obligatien, en van de daarbij behoorende niet-verschenen rentecoupons, en bewijs tot het bekomen van een stel nieuwe coupons.

Middelburg, den 29sten September 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Van Tets, *Voorzitter*.
S. v. d. Swalme, *Griffier*.

NEDERLANDSCHE BANK.

Opgave naar aanleiding van het Koninklijk Besluit van den 9den Junij 1852 (Staatsblad n°. 124).

Omloopende Bank-biljetten . . .	f 91,414,870.00	Munt en Muntmateriaal. . . .	f 99,556,987.20 5
Saldo's van Rekeningen-courant . .	12,520,654.10		

Amsterdam, den 30sten September 1854.

De Directie der Nederlandsche Bank,
Abraham Fock, *President*.
W. C. Mees, *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

** De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Noordholland, belast met het afnemen der Examina aan Adspiranten tot het Notarisambt,

Verwittigt de Belanghebbenden, dat zij tot voorschreven einde zal vergaderen op *Vrijdag den derden November* 1854, des voormiddags ten *tien* ure, en zoo noodig op de volgende *Vrijdagen*, in eene der zalen van het Paleis van Justitie te Amsterdam, door het Hof in gebruik.

De Commissie herinnert voorts de Adspiranten aan de voorschriften vervat in *art.* 13 der wet van den 9den Julij 1842 (*Staatsblad* n°. 20) en verlangt eindelijk dat alle stukken, welke aan haar moeten worden toegezonden, portvrij voor den *twintigsten October* 1854 aan den heer Griffier van voornoemd Hof worden gerigt.

De Procureur-Generaal bij voormeld Hof,
D. C. VAN DER KEMP.

De Commissie voornoemd,
M. WIARDI BECKMAN.
M. H. GODEFROI.

*** Bij onderhandsche Acte, den 28sten September 1854 te Dordrecht geteekend, behoorlijk geregistreerd en ter Griffie der Arrondissements-regtbank aldaar ingeschreven, hebben mejufvrouwen *Elisabeth Pot*, *Margaretha Pot* en *Mijndriena Pot*, allen wonende te Dordrecht, en aldaar de Zeilmakers-affaire uitgeoefend hebbende onder de Firma van *de Erven J. Pot*, toegestemd dat dezelve Firma worde aangehouden door den ondergeteekenden *Anthonie Johannes Hageman*, Zeilmaker, wonende te Dordrecht, doch zulks niet anders dan onder uitdrukkelijke bepaling, dat zij nimmer en in geen geval aansprakelijk zullen zijn voor eenige handeling of verbindtenis, door den ondergeteekende onder die Firma aangegaan en gesloten, of aan te gaan en te sluiten; — welke toestemming onder voorschreven bepaling door den ondergeteekende bij die Acte is geaccepteerd, met verklaring de gezegde Firma voor zijne Zeilmakers-affaire te zullen aanhouden. Geschiedende daarvan bij deze bekendmaking ingevolge Art. 30 van het Wetboek van Koophandel.

Dordrecht, den 2den October 1854.

A. J. HAGEMAN.

*** Bij Notariele Acte, op den 25sten September 1854 te Rotterdam gepasseerd, is de tusschen de ondergeteekenden *Stephanus van Klaveren* en *Isaak van der Hoop*, Kooplieden, de eerste te Rotterdam en de tweede te Kralingen woonachtig, bestaande Vennootschap in den Handel in Verwwaren, Vernissen en al hetgeen daartoe behoort, onder de Firma van *van Klaveren en van der Hoop*, gevestigd te Rotterdam, met onderling goedvinden Ontbonden, te rekenen van af den 1sten October 1854, en de liquidatie dier Firma aan den tweeden ondergeteekende opgedragen.

Waarvan bekendmaking geschiedt overeenkomstig Art. 31 van het Wetboek van Koophandel.

S. VAN [illegible].
I. VAN DER HOOP.

*** Bij onderhandsche Acte van 28 September 1854, geregistreerd, is tusschen de ondergeteekenden *Henricus van der Hoop* en *Joannes van Rossen* opgerigt eene Vennootschap, welke zal bestaan te Amsterdam, onder de Firma *Jansen en van der Hoop*, of onder zoodanige andere Firma als de ondergeteekenden later mogten goedvinden te bepalen; die ten doel heeft den buitenlandschen Commissiehandel, aanvang neemt den eersten October 1854 en bestaan blijft tot den [illegible] October 1859, doch bij niet-opzegging, minstens een jaar te voren, telkens voor vijf jaren stilzwijgend zal zijn verlengd. Gedurende het bestaan der Vennootschap zullen beide Vennooten de teekening der Firma hebben, maar die niet mogen bezigen voor het opnemen van gelden, het aangaan van borgtogten en dergelijke operatien, vreemd aan het doel der Vennootschap; zullende zoodanige handelingen, in strijd met die bepaling ten name der Firma ondernomen, den anderen Vennoot ook jegens derden niet verbinden.

H. VAN DER HOOP.
J. VAN ROSSEN.

[illegible]

[illegible]

NEDERLAND.	Werk. Schuld. 2½ pct.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	Dito 3 pct.	72⅛	72¼	72¼
	Dito 4 pct.	91	91 1/16	91
RUSLAND.	Bij Hope en C°. 5 pct.	100¾	—	—
	Dito bij Stieglitz 4 pct.	—	—	—
SPANJE.	Nieuwe 3 pct. thans 1 pct.	18 7/16	18½	—
	Dito binnenlandsche 3 pct.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
OOSTENRIJK.	Metalliek 1816—1852 5 pct.	69¼	69 [illegible]/16	
	Dito 2½ pct.	[illegible]	—	—
	Dito 1849 5 pct.	—	—	—
	Metalliek 1854.	78 1/16	78⅛	78⅛
BELGIE.	Bij Rothschild 2½ pct.	—	—	—
PORTUGAL.	Obligatien 3 pct.	36 11/16	—	—
BRAZILIE.	Geldl. 1824 5 pct.	97½	—	—
MEXICO.	Obligat. 1851 3 pct.	23½	23 9/16	—

RIJKSTELEGRAAF.

Litt. B.

TARIEF *voor de verzending van telegrafische berigten van het kantoor* **Breda** *naar de volgende kantoren der Duitsch-Oostenrijksche telegraafvereeniging* (behoorende bij het in ons vorig nummer opgenomen berigt omtrent den Rijkstelegraaf).

1ste kring.	2de kring.	3de kring.	4de kring.	5de kring.	6de kring.	7de kring.	8ste kring.
Prijs voor een berigt van 1 tot 25 woorden.							
1.20 gl.	2.40 gl.	3.60 gl.	4.80 gl.	6.00 gl.	7.20 gl.	8.40 gl.	9.60 gl.
Belgische grens bij Zandert.	Duisburg. E.	Darmstadt.	Bamberg. E.	[illegible] E.	[illegible] E.	[illegible]	[illegible]
	Dusseldorp. E.	Frankfurt a/M. E.	Bayreuth.	Bodenbach.	Brescia.	Karlstadt.	Kronstadt.
	Elberfeld. E.		Bruchsal.	Botzen.	Bromberg. E.	Koningsbergen. E.	Lemberg.
	Keulen.	Giessen.	Brunswijk.	Bregenz.	Brünn. E.		Orsowa.
		Hamm.	Dessau.	Brixen.	Cilli.	Krakau.	Peterwardein.
		Hanau.	Eisenach.	Chemnitz. E.	Danzig. E.	Myslowitz.	
	Belgischegrens bij Herbesthal.	Kassel. E.	Erfurt. E.	Como.	Dirschau.	Neuhäusel.	Semlin.
		Mainz.	Germersheim.	Dresden. E.	Gloggnitz.	Pesth.	Tarnopol.
		Marburg.	Gotha.	Feldkirch.	Görz.	Pola.	Temeswar.
		Minden.	Göttingen.	Frankfurt a/O.	Grätz.	Przemysl.	
		Münster.	Hagenow.	Friedrichshafen. E.	Klagenfurt.	Rzeszow.	
		Offenbach.	Halle.		Kosel.	Spalatro.	
		Saarbrücken.	Haltingen. E.	Güstrow. E.	Kreutz.	Szegedin.	
		Trier.	Hamburg. E.	Hohenschwangau.	Laibach.	Szolnok.	
		Worms.	Hannover. E.		Liegnitz.	Tarnow.	
			Harburg. E.	Innsbruck.	Linz.	Zara.	
			Heilbronn. E.	Kempten.	Mantua.		
			Hof. E.	Kufstein.	Mestre.		
			Karlsruhe. E.	Landshut.	Milaan.		
			Kehl. E.	Leipzig. E.	Monza.		
			Kissingen. E.	Lindau. E.	Oderberg.		
			Kothen.	München. E.	Olmütz.		
			Landau.	Passau.	Oppeln.		
			Lübeck. E.	Potsdam. E.	Padua.		
			Ludwigshafen.	Praag. E.	Pirano.		
			Ludwigslust. E.	Regensburg.	Presburg.		
			Maagdenburg.	Riesa. E.	Posen.		
			Mannheim. E.	Rostock. E.	Ratibor.		
			Neurenberg. E.	Salzburg.	Roveredo.		
			Oschersleben.	Stettin. E.	Treviso.		
			Schweinfurt.	Swinemünde. E.	Triest.		
			Schwerin. E.	Zittau.	Troppau.		
			Speier.	Zwickau. E.	[illegible]		
			Stuttgart. E.		[illegible]		
			Ulm. E.	Zwitsersche grens bij [illegible].	[illegible]		
			Weimar.		Verona.		
			Wismar. E.	Zwitsersche grens bij Höchst.	Vicenza.		
			Wittenberge.	Zwitsersche grens bij Oberried.	Weenen. E.		
			Wurzburg.				
			Fransche grens bij Kehl.		Saksische grens bij [illegible].		
			Fransche grens bij Weissenburg.				
			Zwitsersche grens bij Basel.				

NB. De door zware letters aangeduide kantoren hebben [illegible] aangenomen.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.